

inchisore, 300 fl. amendă în bani și cheltuieli de judecată.

Dér nu numai gazetarii români au avut parte în acesti ani de acesteturbate prigoniri, ci și ceilalți cărturari fruntași ai noștri cari au avut curagiul să se întrepune pentru apărarea și povățuirea românească a poporului nostru. Intre aceștia locul cel dintâiu îl are d-lu general *Traianu Doda* din Caransebeșu, contra căruia încă prin luna lui Februarie s'a intentat procesul de presă din cauza unui apelu, ce ca deputat d'altă l'a adresat alegătorilor săi din cercul de alegere alu Caransebeșului. Acest proces a fost amânât de două ori din cauza bolii d-lui generalu, ér la 17 Septemvre juriul din Arad l'a condamnat în lipsă la 2 ani închisore, 1000 fl. amendă în bani și cheltuieli de judecată.

Aducându-se sentința în absență, procesul după lege trebuie să se reasumeze. Afacerea este încă pendentă.

Tote aceste procese de presă s'au intentat contra bărbaților noștri sub cuvânt, că ar fi aștăți pe Români contra Ungurilor, și totu sub asemenea cuvântu a aprobatu astăveră și tabla reg. sentința pronunțată de tribunalul din Sătmăru contra d-lui Dr. Vasiliu Lucaciu din Sisiesci. Fiindcă s'a făcutu nou recursu, procesul d-lui Dr. Lucaciu asemenea este încă în curgere.

Cum vedem, cărturarii români în anul 1888 au avut bună parte de temnițele unguresci.

Totu în anul 1888 d-lu Teofilu Grigorescu, fostul învățator în Bistrița și actualul învățator la școala principală română din Lăpușulu ungurescu, a trebuit să facă unu arest de 18 zile în Bistrița pentru că la unu maialu a folositu tricolorul ardelenescu.

Totu în acestu anu fișpanul Banffy a cerut maghiarisarea numelor de localități din comitatul Solnocu-Dobeca prin societatea istorică din Budapesta, și în acestu comitat s'a închis și școala română gr. or. din Olpretu; s'a aruncat pe spinarea locuitorilor dare pentru scopurile de maghiarisare între cari amintim și teatrul ungurescu din Deșu.

Pe când gazetarii români au fostu tărăți prin închisori, pe atunci gazetele unguresci în deplină libertate și cu ceamai orbă cutezanță agitau necontentu când în contra școlilor din Blășu, când în contra gimnasiului din Beiușu, când în contra academicilor români din Șemnițu.

Agitat'au foile unguresci și calumniatu-ne-au în modul cel mai bruscu și pe preoții români, din Câmpia mai

alesu, și pe diarele românescu, mai cu semă din incidentul proceselor lor de presă, și pe generalul Doda și pe alți numeroși bărbați fruntași de ai noștri. Și pentru tote aceste agitări nici măcaru unul dintre diarele unguresci n'a fostu trasu în judecată.

SORCOVA.

Este în deobște cunoscutu simțulu poeticu atât de dezvoltat alu poporului nostru. Nu este nici o întâmplare mai însemnată din viața, pe care Românilu s'au nu o îmbrace cu haina strălucitoare a poesiei. Dela nascere și până la înmormântare viața Românilu nelustruită, a Românilu netăvălită încă în casanul cel mare alu cosmopolitismului, este însoțită de unu șir întreg de obiceiuri, care de care mai originale și mai încântătoare. Viața rece, prosaică, basată numai pe socoteli, în tocmai ca mersul trenurilor, nu este pentru poporul nostru. Rota timpului nu se învârtete monoton înaintea ochiloru Românilu, numai ca să se învârtescă, ci fiecare clipă își are însemnătatea sa, fiecare îi aduce ceva nou, fiecare este o rapsodie, unu fragment din poemul vieții, ce se desfășură vesel și tragicu, după împrejurări.

Se înțelege, că unu momentu așa de însemnat, cum este îngroparea unu anu vechiu și începutul altuia nou, n'a putut fi trecut cu vederea din partea omului nostru din popor, ci dimpotrivă a fost și este împodobit cu o mulțime de datine interesante, a fost și este o adevărată serbare pentru poporul nostru.

Nu este scopul rândurilor de față a arăta tote aceste datine atât de frumoase, atât de „cu noimă“, — ca să nu întrebuițezu cuvântul „semnificative“. Lucrul acesta l'au făcutu alții cu alte ocazii, și nici „Gazeta“ n'a întrelăsată a atinge în deosebite rânduri aceste lucruri atât de prețioase, din care unele, după cum s'a dovedit, își au isvorul în timpurile clasice ale Grecilor și ale Romanilor.

Vom releva unu singulu momentu, o singură frumoasă scenă, când adecă unu copil drăgălașu, cu mâinile înroșite de asprimea geru lui și cu căciula trasă pe urechi, întră în odaia noastră și atingându-ne ușor cu străvechia „Sorcovă“, ne urază cu glasul lui argintiu:

Sorcova
Vesela,
Să trăiți,
Să înfloriți
Ca unu merru,
Ca unu perru,

Ca unu firu
De trandafir;
Peste vară,
Primăveră,
Toți, toți sănătoși,
Ca petrele de vârtoși!

Și apoi face șăgalnica încheiere:

Câte țigle sunt pe casă,
Atâția galbin pe masă;
Câți cărbuni sunt în cuptor
Atâția ageri gonitori;
Câte petri 'să în fântână
Atâtea caru cu lână!

Cine nu va rămâne impresionat de această frumoasă scenă? Cine nu va primi această clipă ca unu bun început al noulu anu și cine nu se va legăna în credința, că dorile miculu ingerășu de bună semă se voru implini?

Numărul de față alu „Gazetei“ va intra în multe case românesci deodată cu copilașulu cu „Sorcovă“. Și elu trebuie să ducă, și elu duce cu totă inima urările cele mai călduroase la totă suflarea românească. Pe cei țari la sufletu îi îndemna să-și păstreze țaria și pe viitoru, pe cei-ce stau la îndoielă îi sfătuesce să nu despereze, căci este Dumnezeu în ceru care ține semă și de păsările Românilu.

Nu-i vorba, cerulu, ce ne acopere, nu este tocmai așa de limpede, cum ar trebui să fie, dér pentru aceea nu ne vom teme, ci ne vom aduce aminte, că amu vâduțu nori și mai negri și amu eșitu învingător din vijelii și mai turbate. „Românilu nu pieru“. Să fim numai bărbați, omeni cu inima la locu și acestu axiomă se va adevăra și de astă-dată.

Copilașulu nostru, trimis cu „Sorcovă“ în cele patru colțuri ale lumii locuite de Români, doresce ori cărui fiu adevăratu alu poporului nostru: *Anu nou cu bărbăție!*

Elu nu va întârzi de bună semă a intra și în locuințele color'alte surori, în redacțiunile celor'alte diare, ca să le dorască la tote unu anu nou fericit! De, anul e mare și cine scie ce se mai pte întâmpla în decursulu lui!

În ori și ce casă le dorim și lor și nou: *țaria de sufletu!* Nu-i vorba,

În Vașu nu-i tocmai bine...
Mai rău e în rușine!

SCIRILE ȚILEI.

Comitatul „Arpad.“ Unu membru din comisiunea comitatensă a Pestei a făcutu propunerea și a dat'o în scrisu vicespanului, ca „în amintirea existenței de o miă de ani a națiunei“ să se schimbe numele capitalei Budapesta și alu comitatului Pesta-Pilis-Solt-Cumania mică în „Arpad.“ Propunerea s'a tri-

misu regulamentaru la comitetulu permanentu. Adecă de ce nu s'ar da numiri altaice? Carpații să se numescă Altai, Dunărea — Irțișu, Budapesta cu comitatulu ei — Atelkuză etc.

De ale Kulturegyletului. Ungurii, cari vrău să facă Unguri din Români, se laudă, că în cele 1000 de discuri, așdate de reuniunea femeiloru unguresci din Clușiu în deosebite părți, s'au adunatu o jumătate milionu de crețari pentru Kulturegylet. La vara calului s'oră mai face Unguri din Români.

Universitatea din Clușiu. Inscrierile pentru semestrulu alu doilea se facu dela 11—22 Ianuarie n. Dela 23—25 numai decanul respectivei facultăți pte admite inscrierea, ér în următoarele 8 zile numai rectorulu, decă întârzierea e teminicu motivată. După acestu terminu nu se mai primesce nici o inscriere.

Tergulu de erna în Sibiu. Deși vremea a fostu urită, au fostu de vânzare la tergu 1086 vite cornute, 130 cai, 175 porci. Cumpărătorii n'au fostu mai de locu, șetre puține, peste totu, tergul a fostu de totu slabu.

De ale gloatelor. Ministrulu ungurescu de interne a provocat jurisdicțiunile, ca până la 15 Ianuarie n. să trimetă listele acelor funcționari municipali glotași, cari sunt neapăratu trebuincioși în serviciulu jurisdicțiunei.

Ajutore regesci. Cu ocaziunea sărbătorilor Crăciunulu nostru Regele și Regina României au împărțit din cassetalor privată 25,00 franci în bani, lemne și încălțăminte la săracii din multe orașe ale României.

Regina României a fostu alesă președintă a bibliotecii internaționale a femeiloru scriitoare din Parisu. Acestă societate literară e înființată de D-șora Ana de Wolska și între membrele ei se află și soția mareșalului de Canrobert, princesa Dolgoruki și princesa Urusov.

EDUCAȚIUNE

Cine e de vină, că din atâți băieți trecuți prin școli se alegu nisece omeni de nimic?

Cum se pte, aușim adeseori vorbindu-se, că o mulțime de elevi, pe lângă tote influințele, ce le esercită școala țilnică asupra-le prin cuvântu, prin înfăți-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

IN PLASĂ.

Șchiță din județulu „Ialomița“.

Era pe inserate pe când mă interceam de pe Bărganu, obosit de mersulu în trăsura, muncit de arșița sorelui și sătul de neajunsurile prafului, ce se ridica din picioarele cailoru. Șesulu e nemărginit și astfel puteam să mă uit în tote părțile căci nimic nu se punea în cale, ceea-ce să-mi împedece privirea. Cerulu roșiatu se atingea de pământu într'unu cercu grozavu de mare ér sorele se ascunsesu sub orizonu și și mai trimitea o rămășiță de raze pentru a colora norii subțiri, ce se întindeau ca o pânză în partea apusului.

Pe drumulu cel mare, ce duce la Călărași, se vedea unu altu noru, unu noru negru de prațu printre care d'abia d'abia se zărea lungulu șir de căruțe încărcate cu grău și din distanță în distanță stălpii singuratici dela sirmele telegrafului.

Vizitiulu mâna sdravănu căci mai era puțin până la marginea gârlei, ce se scurge printr'unu gātu strimțu din „Iezerulu Călărașilor“, până la satulu unde petreceam eu de mai multă vreme.

Găștile sêlbătice, ce și umpluseră

duri pe deasupra noastră, și gâgăind vesele în șirulu lor nemărginitu apucau drumulu spre Baltă. Graurii se lăsau stoluri-stoluri printre cireșile de vite, ér dropiile grășului în năvălosulu loru sbor se ridicau de prin miriști. Vântulu adia, ér eu stam rezimat în trăsura și ascultam ziziitul greurușilor și mai apoi aușind înțeglatele gur ale vrăbiiloru sciam, că nu mai este departe până acasă.

Ici colea licărea câte o lumină și cum mă uitam cătră satu nu mi venea s'lu cunosc, așa de frumosu apărea elu din depărtare. Vitele stau la o parte, care culcate, care în picioare, și rumegau a lene mijind din ochi. În unele ocoluri vedeam câte unu țeranu ridicându cu nevăstă-sa snopii grei în stoguri, ér airea zăreamu femei lângă cuptorul de dinaintea casei, scotocind prin jarulu de tizicu, ce ardea năprasnicu de puteai crede că este o topitoare.

Și cum veneam puțin la deval zăream cum se cadu Siliștra de dincolo de Dunăre cu minaretele ei luminate, ér în gârla din apropierea satulu scanteiau mii de reflexe dela focurile din satu.

Eram obosit cum trebuie și riveam să mă găsesc mai repede în odaia mea la arendașulu din satu, unde petreceam de vr'o câteva săptămâni.

Satulu era aprupe. Casele, albu v-

ruite, se zăreau, ér stufulu de pe ele și salcâmi de prin prejur dau satulu unu aspectu posomoritu. Cumpenile dela puțuri scârțiau întruna, căci omenii își adăpau vitele. Sumedenia nenumărată de câni, lucru caracteristic în satele de pe malulu Dunării, se mișcau isteți în tote părțile și cu miile se dau la câte-unu vițelu răsletu seu la câte-unu nôtină mai jucătoru, făcându-i să alerge nebunatic în dreapta și în stânga. Era destulă mișcare în satu. Numai biserica sta singură ca unu călugăru între mireni și și plângea parcă singurătatea în care se afla. Pe turnulu ei se zărea unu cuibă făcutu din găteje aduse din depărtare, ér în vârfulu aceluia admiram barza măreță ce sta într'unu picior și clăntănea din ciocu ca și cum ar fi ținendu o cazaniă mormintelor pustii risipite în prețma bisericei.

Iată-mă ajunsu la curte — căci așa se chiamă locuința arendașulu — și fără să aștept până să se oprăscă trăsura, saru de lângă vizitiu și plecă deadreptulu la odaia mea.

În curte era sgomotu mare; toți umblau în tote părțile și cu deosebire la bucătăria vedeam o învălmășelă neobișnuită. În odăile de alături erau luminași aprinse, ér în odaia mea era întunecat. Înainte de a sosi la prag,

mă opri puțin, mă uitai împrejur, și rămăsei cu ochii aștăți asupra spurcăților de țințari cari băjbăiau și jucau ciardașu pe la ferestri și căutau să intre în odăi. Erau pânze străveșii la giumuri așa că nu era chipu să străbată, și mi părea bine că se necăjesc și să nu pot intra în odăi aceste nesuferite lighione.

Desfătându-mă din ajunsu de cele ce erau prin prejur, intrai în odaia mea și după ce m'am plimbat puțin, așa cu gura pe jumătate, începui să cântu o strofă dintr'unu cântec. Celu aușisem eu de multă vreme dela fica arendașulu.

Am cântat ceam cântat, dér dela o vreme, ca să mi îndreptez puțin șalele, mă arunci pe patulu meu cu totă nădejdea.

„La naba!“ grăii eu și sării ca cum aș fi călcatu pe unu șarpe. Mă uită cătră patu, observă că e cineva, dér nu puteam deosebi bine.

Estu afară buimăcit și chemă o servitoare să aprindă o luminare, și cum mă întelnescu în curte cu soția arendașulu îi spunu întâmplarea.

„Cum păcatele!“ se mira ea, ér eu dădui din umeri.

„E subprefectulu, s'a pus să se odihnescă căci vine de departe și are tocmai inspecția... e cam bolnav.“

Cocóna arendașulu chemă o servi-

șilele cuvintele cele mai murdare, înjurăturile cele mai grețose asupra lui Dumnezeu și asupra lucrurilor dumnezeiești?

Cum poate școala sădi în inimile lor sentimente de iubire și armonie frățească, când ei acasă vedu pe părinți, pe frați și pe surori lipsiți de ori-ce simț de iubire, înjurându-se și prigonindu-se cu furie unii pe alții, voindu-și reu unii altora; purtându chiar procese ruinătoare părinți cu fi, frați cu frați etc. după cum din nenorocire am avut cu toții ocașiune a esperia; când ei acasă la părinți audu felu de felu de calomnii asupra cutăruia și cutăruia, pronunțate de părinții săi cu cea mai viuă satisfacțiune sufletească, exprimându-și la atâtea ocașiuni bucuria și desfătarea sufletului lor pentru nenorocirile lor. Când afară din familie, bărbați în pozițiuni înalte, prea onorabile, a căroru chiămare ar fi, să strălucescă ca modele de o viață ideală, plină de iubire și de abnegațiune, le înfățișeză tabloulu celu mai tristu alu urei și vrășmășiei celei mai teribile! —

Cum poate școala preținde dela elevii săi ascultare și supunere, când ei față de părinții lor sunt cei mai îndărătnici, cei mai nesupuși? Când ei acasă la părinți au fostu deprinși, din anii cei din tâiu ai existenței lor, a-și vedea împlinite tôte gusturile și capriciile? Când tata și mama, prin purtarea lor neînțeleptă, și-au perduto de multu autoritatea și respectulu înaintea lor, când voința copiiloru a ajunsu să normeze voința și atitudinea părinților față de copii?

Cum poate școala să-și ajungă scopurile sale de cultură și educațiune cu niște elevi, carii acasă la părinți au fostu deprinși să duca o viață destrăbălată? Când umbletele și lucrările lor nu fură observate de felu de ochii priveghitori ai părinților? — séu când, după cum se întemplă în familiile de la grande noblesse, părinții, în perversitatea lor, socotindu de o sarcină nesuportabilă a conduce ei însiși educațiunea copiiloru, loru o încredințeză acésta guvernatoru, guvernatoru séu boneloru, unor indiviđi, carii prea adeseori nu posedu nici cunoscințele

elementare de pedagogie, de metodică și didactică. Ba ce este mai réu, unii nici chiar în privința moralității nu oferu acele garanții, ce s'ar cere dela asemenea persoane, cărora se încredințeză celu mai prețiosu tesauru alu societății!

In ce chipu va pute școala desvolta în elevi simțulu de modestis și de rușine, când ei la tot pasulu afară din școlă întâlnescu presumpțiunea, aroganța și insolenta?

In fine, ce simț de moralitate poate deștepta și cultiva școala în elevii sei, când acasă, și afară din casă, li se ofere tablouri de o complectă imoralitate, când pretutindinea corupțiunea și înalță cu atâtea efruntare tronulu în mijloculu societății, cându marea mulțime, fără distincțiune de sex și de etate, alergă pe întrecute, a-și satistace gusturile și plăcerile la privirea acestui tron înălțatu pe ruinele moralității?

Ce efectu mai potu avea învățăturile școlii în niște împrejurări atâtu de triste? — Noi din parte-ne declarăm, pré puțin, séu nici unu efectu; căci de când lumea, exemplele au avut și voru avea totdeuna mai mare putere și atracțiune, decâtu vorbele și preceptele.

De unde urméză, că nu școala este de vină, că există într'ensa și ies dintr'ensa atâtea mediocrități, atăția indiviđi, carii sunt departe de a corăspunde frumósei lor chemări, nici în privința morală, nici în privința intelectuală. —

De unde urméză, că școala, pe lângă tôte învățăturile sale, pe lângă tôte mijlocele aplicate de ea pentru progresulu intelectualu și moralu alu eleviloru sei, totuși nu poate să-și ajungă scopurile sale, de a da societății din sinulu seu bărbați harnici, bine instruiți, bine crescuți, infrumșețați cu cunoscințe folositoare, luminați cu capulu și cu inimă, învățiată pentru totu ce e bun și nobil, decât numai astfel, *decă familia și în familie mama cu deosebire își va da concursulu séu binefăcatoru.*

Școala, după natura ei, este numai unu supplementu alu educațiunii primite în familie.

Fără de concursulu binefăcatoru al familiei, celu mai bune intențiunei ale școlii, voru fi zădărnice. Învățăturile ei și voru

perde efectul lor. Ele voru fi totu atâtea semințe, cari voru cădea pe unu pământu sterpu, petrosu séu buruienosu, astfel, că nu voru putea prinde rădăcini, séu și de voru prinde și vor incolți, se voru usca încetu cu încetulu, înainte de a înflori, înainte de a aduce fructe dorite. Căci e aprópe cu neputința, ca școala în unu timpu relativu scurtu să facă, să dispară din sufletulu școlarulu o mulțime de apucături și aplecări rele, o mulțime de obiceiuri și năravuri rele, care elevul și le-a aquirat și și le-a însușitu în casa părintescă în timpu de mai multu ani, astfel, că ele au prins rădăcini atunde în inima și sufletul seu și s'au prefăcutu în a doua natură a sa.

A desrădăcina din sufletulu lui buruienile réulu învechitu, a converti interiorulu lui stricat, a preface natura lui coruptă; e pentru școlă o încercare totu atâtu de desértă, pre câtu de desértă ar fi lucrarea aceluia, care ar umbla să culégă din scăieți trandafiri, și pre câtu de desértă a fostu munca atătoru nebuni, carii au umblatu în zadaru să afle pétra înțelepciunei, de a putea preface plumbulu și cositorulu în argintu și aur.

E timpul să ne convingem și să ne pētrundem de aceste adevăruri. E timpul să nu mai așteptăm totulu numai dela școle. Școlele facu câtu potu. Școlele însă voru face multu, *cându toți părinții fără distincțiune, bogăți și săraci, își voru pricepe misiunea lor de adeverați părinți.* Când voru fi toți părinții eleviloru din școle pētrunși de înalta lor chemare față de creșterea copiilor lor; când ei voru sădi de timpuriu în inimile crudiilor copii sentimente de o adevărată religiozitate și moralitate; când ei voru merge în tôte lucrurile cu esempiu bun; cându casa lor va fi un templu, pe care ei să se cutremure a-lu pângări cu unu cuventu de rușine, cu o faptă urită, pécătósă, nedemnă de sfințenia lui; cându după cuvintele s. scripturi, trupurile lor voru fi vase sfințite demne de a petrece într'ensele spiritulu sfântu alu Dumneđeireci cându toți membrii familiei vor fi modele de viață curată, de iubire și armonia frățească, ajutându-se

unii pe alții, purtându unii sarcina altora, jertfindu-se chiar, cerându trebuința, unii pentru alții; când tata și mama își voru ști păstra autoritatea lor înaintea copiiloru; când ei voru ști să aducă lucrulu acolo, ca cuvintele *tată și mamă* să fiă cuvintele cele mai prețioase și după Dumnezeu cele mai sante înaintea copiiloru lor, cându voia părinților va fi legea supremă pentru copii; — cându astfel voru sci părinții pregăti de timpuriu tēremulu inimei și sufletulu copiiloru; — atunci școala va putea influința cu succes asupra dezvoltării sufletesci a elevilor sei, atunci din semēțele semēnate de școlă în inimile lor, va resări și va înflori flórea sufletulu lor împodobitu cu totu felulu de învățaturi și de virtuți spre binele și fericirea lor, spre bucuria și desfătarea părinților și spre fala îndreptățită a némului lor.

Finalites.

Intrebările copiiloru.

„Ce este aceea, mătușe?” întrebă unu copil mic, care călătorea cu mătușă-sa pe trenu, — arătându cu mâna spre o claiă de fēnu.

Este fēnu, dragulu mătușei.

„Ce este fēnulu, mătușe?”

Fēnulu, dragulu meu, este fēnu.

„Din ce se face fēnulu?”

Fēnulu se face din érbă.

„Cine face érbă, mătușe?”

Érba o face D-đu, dragulu mătușei.

„Când face D-đu érbă, đuia séu nóptea?”

Đuia și nóptea.

„Și Dumineca?”

Firesce, totdeuna.

„Nu este bine, decă face și Dumineca fēnu, așa e mătușe?”

Eu nu séu, dér lasă-mē în pace, că sunt ostnită. —

Copilulu o lăsă câte-va momente în pace, ér după aceea începé éráș a întreba:

„Cine a făcutu stelele cele mici și rtunde de pe ceriu, mătușe?”

Eu nu sci, nu sci nimenea.

„Nu le-a făcutu luna?”

Ba ea, răspunse biata femeia, perđēndu-și răbdarea.

„Póe face luna și oué?”

„Numai să veđi”, începé arendașulu, alaltăeri mergea mașina de minune și nu era cu putință să nu-ți fiă dragu să privești la ea. Dér ce să facu, n'aveamú ómeni de ajunsu. Îndărjiți de „români” nu vreau să iasă cu caréle, și de-odată mă vedu silitu să treerú din stoguri. Se isprăvescu și acestea și numai ce'mi vindu logofeții cu o falcă 'n ceru și cu alta în pământu, și 'mi spunú că au opritu mașina. De ce? Nu aveamú caré, nu aveamú stoguri. Ei, ce cređi? Eșea sufletulu din mine, căoi grăulu trebuia trimisú la șchelă, caiculú avea să plece la Brăila. Alergú la curte, trimitu de-mi chiamă pe primarulu, ilú întrebú, ilú înjurú și elú dá din umeri. Ei bine Domuule, începui eu aspru, ce va să đuică tréba acésta? Eu vorbescú cu d-ta una, eu își spunú ca să silesce pe ómeni la muncă, și d-ta dai din umeri! Că hira, că mira, că ce o să facă, că țeranii s'au dustu la Ciocănescu de facú transporturi la șchelă pe bani, că le-amú spusú și d'alde d'astea... și eu să stau cu mașina când ar fi de făcutu o tréba?”

Subprefectulu lăsă repede țigareta pe masă și vrú să se școlé de pe scaunú, dér arendașulu ilú apucá frumúșelú de mână și 'i đuise: „ai răbdare”.

„Cum se póte să am răbdare. Domuule, cum se póte să se bată încú de d-ta.

tocmai de d-ta, la care țiu atât de mult, asta n'o suferú, am să trimetú călărășulu să mi'lu aducă”, grăi pe nerésufiate nervosulu Nae, dér se aședá éráși pe scaunú. — Stétu puținú, ca și cum s'ar gândi, și d'odată se ridicá furiosu de pe scaunú.

„Înțelegú”, grăi mândru subprefectulu, „înțelegú... d-ta nu veđi? De ce au mersú ei tocmai la Ciocănescu să facă transporte, de ce n'au mersú la Bogata, séu la Ulmu, de ce au mersú tocmai la Ciocănescu? Asta a fostu să fie?” adause elú și priceputu de totu se oprí în mijloculu odăii și gesticulându cu drépta vorbi rarú și apăsatú:

„Notarulú din Ciocănescu a făcutu asta! S'a pusú în înțelegere cu primarulú d-tale, și étá cum ți a pusú bețe 'n róte; veđi miserabili! Dér am eu acú de cojoculu lorú. Acum trimitu călărășulu să mi-lú aducă, na, uite așa”, đuise elú punendu-și pumui unulu peste altulu, „uite acum să mi'lú aducă”. adause elú, dér nu plecá, căoi arendașulu, coconulu Nae ilú oprí d'a face acestu lucru.

„Te domolesce, să stámú la masă să ne împăcámú cu fómăa și-apoi vomú vedea ce este de făcutu.

Chiar sé fi vrutu nu mai pntea eși, căci în odăii intrá cocóna Nastasica și fiesă Elvira și dará bună séra.

„Vomú vorbi când vomú fi singuri”, adause subprefectulu și intrá în vorbă cu ficsa arendașulu.

Subprefectulu nu mai vorbea așa de tare ca până acum, și nu'i prea plăcea că sunt și eu de față, de aceea apropiindu-se de Elvira începú cu ea franțuzesce, și-i spunea lucruri de totu hazlii deórece nu'mi puteam închipui altfelú risulu copilărescu ce se audia întruna.

Eu cum eram obositú, mi-ar fi plăcutú să isprăvescu cu masa, și să mă aruncú în așternutul meu. Eși deci din odăii și începui să mă plimbú pe prispa caselorú, că doarú-doarú, mai repede se va termina conversația. Vedéndu că nu ne punemú încă la masă mă cuprinse unu nécasú căci mi-se párea că subprefectulu i-a trecutú tótá oboseala și mă face să așteptú prea multú. Ce era să facú? — Credeamú și eu, că póte veđi Dómne, și ai casei au vr'unu interesu mai mare de subprefectú.

Mă gândeamú la cele ce'mi spusese elú și stamú să judecú asupra isprăvilorú ce mi-le istorisise, dér nu puteam da d'firulú povestirilorú lui, și nu puteamú scóte adevéretulu mieđu alu celorú spusé. Pe când mă gândeamú, potú đuice cu réutate la tôte acestea, audú că sunt chematú la masă și nu întârđiezú, ci îndată alergú în ódae.

Sibprefectulu obosise de multa vorbiré și era mi se pare mie multámitú de felulu cum a învărtitú conversația; acéste se putea pricepe din vesela lui față și din zelulu de a nu tăcé cu tótá obosea. Ilú apucase o tuse și cu tôte acestea spunea mereu înainte verđi și uscae, nimicú însă ce n'ar fi fostu potrivitú cu o conversația de salonú.

In sfērșitu máncremámú.

Dupá masá, Elvira se aședá la pianú și cântá câteva romanțe ce se audiau pe atunci în tôte părțile.

„Te-am zăritú și astfelú...”, đuice Elvira, ér suptprefectulu de emoți natú ce era își proptí capulu în drépta ér când terminá se ridicá dela masá și spunéndu unú „merci” delicatú începú să-i laude calitățile vocei.

Timpulu trecea și nu aștepta ca Nae Ionescu să-și spuná totu ce avea pe sufletú. Multe a trebuitú să lase pe altá datá, și acum se simția nefericitú, deórece spusese dinainte că máne desú de diminéță trebe să pornescá, și oricum ar fi fostú, nu se potrivea ca acum să-și schimbe páreréa. Acésta n'o putea face elú deórece cunoscea câtú de exactú era coconulu Iancu, și scia bine că 'i va da prilejú să 'și facá o idee rea despre graba ce-o avea cu plecarea. Acestu lucru nu i-ar fi venitú la socótelá.

Eu așa cred, că poți; dă-lă-mă acam în pace! —

În viață de multe ori ni se dă privilegiul, ca să asistăm la dialoguri asemenea celui de sus; la astfel de ocazii putem ușor observa greșelile, pe care le comită cei mari față de copii, și pe care le-a comis în exemplul nostru și mătușa copilului.

Ne punem deci întrebarea:

„Să răspundem, sau nu, la întrebările copiilor?”

Întrebarea aceasta este de mare însemnătate, și ca să putem răspunde, trebuie să reflectăm la mai multe împrejurări.

Scim, că copiii încep să pună întrebări celor mari mai cu seamă în copilărie, când în ei se naște îndemnul de a-și lărgi cerul cunoștințelor. Având aceasta în vedere, la întrebarea de mai sus nu putem da decât numai un răspuns afirmativ, și anume că la întrebările copiilor în tot cazul trebuie să răspundem. Având însă în vedere și exemplul citat mai sus, ușor putem înțelege, că în răspunsul nostru trebuie să facem o mică restricțiune.

Fiecare lucru se poate privi din două puncte de vedere; astfel și cel de față. Dacă n'am încerca, să răspundem la toate întrebările, ce ni-le pun copiii, ne spunem la neplăceri mari și la șicane continue; er' decât nu vom răspunde la nici una din întrebările lor, cădem în greșala contrară, și nu ne împlinim datorința, ce avem față de ei, ca educatori. Vedem așa dera, că în privința aceasta nu se poate stabili o regulă hotărâtă. Se pot da însă nise indigeste, care ne pot servi ca îndreptar în fiecare caz special.

De câte ori suntem întrebați din partea copiilor, trebuie să reflectăm la trei puncte, și anume mai întâi trebuie să cercetăm: pentru ce întrebă copiii, a 2-a ce întrebă, și a 3-a cum întrebă.

Nepotul zăind o claiă de fenu, întrebă pe mătușă: Ce este aceea? Dacă copilul a fost dela oraș, putem presupune, că n'a mai vădit clai de forma aceleia. În cazul acesta copilul voia, ca să afle ceva nou, voia, ca să învețe un lucru necunos-

cut, și mătușă-sa nu-i putea rămâne datore cu răspunsul.

Copilul își mai putea permite și întrebarea următoare: Ce este fenu?

Mătușa copilului, care mai bucuros ar fi voit să doarmă, decât să cugete, în loc de a se însufleși de interesul nepotului său, îi dă un răspuns de tot nepotrivit, care sémână mai mult a lene: Fenu este fenu.

La întrebarea următoare putem deja observa, că copilul întreba numai din trecere de vreme; el repetă întrebarea de mai înainte în altă formă, dăr prin aceasta se tradă, și dovedește, cumcă el știe, că fenu se află mai înainte în altă stare, și prin urmare întreba numai, ca să întrebe. Se vede că l'a ajuns uritul, și acesta voiesc să-l alunge cu orice preț, chiar și cu pericolul de a fi molestător pentru mătușă-sa. Întrebările următoare, care în fine degeneră în absurdități, sunt tot de aceeași categorie.

Din acestea este totodată evident, că mătușa copilului prin purtarea sa și prin răspunsurile sale nepotrivite așă numai pe nepotul său și lă face, ca să pună întrebări nou; ea ni-se înfășă la aparență ca o educătoare pacientă și conștientă, care voiesc să satisfacă dorința nepotului său de a învăța; în realitate însă ea se jăcă cu nepotul său numai de-a „pitulușul”; este însă prinsă și dăce: lasă-mă în pace.

Copiii pun uneori întrebări, care la aparență trec peste cerul cunoștințelor lor. Întrebările acestea nu trebuie să le privim totdeauna ca întrebări puse numai din trecere de vreme. Etă ce dăce Heinroth în privința aceasta:

„Este de admirat, că c' d'ntău întrebări ale copiilor și îndreptate asupra cauzei lor. d'ni-lor, d. e. cine a aprinsu, a mai țele de pe cer? După c'asa l'profund, decât după c'erceta crurilor, omul nu p' bine me. Filosofii, cari își price c'eva; de seria, încă nu facu puté numi aceea pe copii i-ar, eșta este o mică filosofie. — puri se ivesc dovadă, cătă de t' carui problemă rațiunea în om”

supremă este: a căta pe creato- rulu său.”

Întrebările copiilor, care nu isvorăsc din îndemnul de a cunoșce și învăța ceva nou și care nu se referă la lucruri premergătoare avem să le considerăm ca întrebări de prisos, puse numai din trecere de vreme. Astfel de întrebări nu le putem trece numai simplu cu vederea. Mai întâi avem să ne convingem, decât copilul intrădevăr întreba numai din trecere de vreme, și punem și noi întrebări, ilă esaminăm asupra cuprinsului întrebărilor și ilă facem să se gâdăscă asupra lor.

Dacă copilul întreba numai din trecere de vreme, er' nu având dorința, ca să învețe, întrebări și esaminarea noastră ilă voru n- lesta atât de mult, precum ne molestă pe noi întrebările lui. Acesta o să-i cadă greu altă dată nu va mai pune întrebările de prisos. Procedura acăta este totodată și instructivă per' copii; se exercită încetul în cugetare și se pun capetă superficialității și ușuriei lor. Copiii se vor deprin, ca mai întâi să se gâdă și apoi să întrebe.

Unii recomă, ca la întrebarea copilului să răspundem totu prin întrebare. Așa d. e. decât copilul întreba: pentru ce se fiu liniș? să-i răspundem: pentru ce se nu fi liniștit? Par-tisanii acăstei păreri voiesc să aducă în procedura acăta pe copii sfășiați la reson. Noi însă edem, că o astfel de procedă, repetată mai de multe ori, răne fără de nici un efect; d' din contră, forțe ușor se p'ede t'empla, ca copilul să pună educătorului o întrebare înepătoare. La întrebări nesocotite și necuviinciose în totu cazul este consultă a nu răspunde. A da un răspuns, care numai răspuns nu se p'ote numi, nu este pedagogic, er' a răspunde la întrebarea „pentru ce” prin laconicul „pentru că”, are efect respingător.

În răspunsurile, ce le dăm la întrebările copiilor, să ne ferim de temeincia pedantă. Răspunsul să corăspundă totdeauna adeverului. Dacă la vre-o întrebare nu putem răspunde, să nu ne

sfimă a dăce copilului: acăta nici eu nu o sciu; er' decât din cauze binecuvântate nu voim să-i răspundem, să amănăm răspunsul pe mai târziu, când copilul va fi în stare ca să-l pricepă.

(După R. Niedergesăes.)

Sentințe despre însemnătatea educațiunei.

Omul p'ote deveni om numai prin educațiune. Kant.

(mul fără cultură este o oglindă fără poleitură. Albrecht Dărer.

Omul cultu p'ortă avuția sa totdeauna cu sine. Phădro.

Nu acela este orfanu, căruia i-au murit părinții, ci acela, care pentru inimă și spirit n'a căștigată nici o iubire și sciință. Rückert.

Eu am fost totdeauna de convingere, că prin înbunătățirea generală a educațiunei, se înbunătățesc și némul omenesc. Leibniz.

Unde lipsesc școlele populare bune, fiă întocmirile statului cătă de perfecte, binele cetățenilor este totdeauna nesigur. H. Peters.

Nu legea în sine, ci educațiunea face statul fericit. Omenii rău educați nu respectă nici cele mai bune legi. Prin educațiune însă se înbunătățesc voința, așa că încetul cu încetul facem din voiă liberă, aceea ce facă alții numai de frică. Lycurg.

Ce dar mai mare său mai bun putem aduce statului decâtă acela, că instruăm și educăm tinerimea? Cicero.

Omul se naște cu o miie de ochi, dăr aceștia toți nu sunt, decâtă numai nise germe. Cine decide, ca din germele acăstia să se potă desvolta un arbore umbrosu său lipsit de ramuri și frunze, un arbore nutritor său veninos? Cine desvoltă acăști germene nehotărît? Educațiunea. — Cine ilă cultivă, după- ce incolțesc, cine udă planta însetată,

Dela cocăna Nastasica, precum și dela Elvira și-a luat rămasă bun, căci știa că dimineața nu le va mai întelni. Multămi respectă cocănei, îi sărută delicat mâna, sărută și mâna Elvirei și dăse: „la revedere”.

„Pe când vâți mai trece pe aici?”

„Apoi, așa cred că nu peste multă vreme, deorece ai mai avea afaceri în comuna vecină.”

„Va să dăce D-ta de n'ai avea afaceri, nici n'ai da pe la noi?” dăse Nastasica în glumă.

„Se p'ote una ca acăta?” grăi și bind subprefectul și aruncă ochii la Elvira.

Deși arăndăța n'a făcută c'nae răutate observă acăta, totuș nu-i cădă bine.

Cocăna Nastasica cu fiăndașul p'artă, er' eu, subprefectul trecurăm în oda mea. „D-tale”,

„Și d' așa nu p'ir încep subprefectul.”

„Cum și-am pus, n'am putut omenii așa că o... Am o pagubă triera de locul de lei, căci ne-de cel puțin în vreme, trebuie să încercăm cu aiștanu. Așa să plătesc despăg pută face nici o lucrurile la n'ne n'a să iasă „româispravă. Ac'uri ma încolo n'or vrea nii” la tran

astfel cum vâdă eu cu să facă ogore să facem altceva de timpul n'ayă pentru proprietar, să cătă se mu cea mare și se nu ne ale-dăm ar'nică. Curată bătaia de joc! gemu c' dec'oră merge totu astfel Nu'i v' e mai bine să se lase omul lucrul și se-și caute de alte afaceri. de Jolo, să nu înțelegi nimic din totă A-ta! Apoi decâtă slugă de pomană t' bine stăpân pe somn.”

Subprefectul clătina din cap și una și mai pe urmă își scose o cărticică de notițe din busunar și scrisese ceva pe o foie. „Am să-l așed și pe primarul D-tale! Uite-așa! Am să-l întreb despre toate îndatoririle ce i-le-am dată și decâtă una nu va fi făcută, apoi vai de d'il-le lui! Mai întâi și mai întâi am să-l întreb decâtă își aduce aminte de învoielile țeranilor cu arăndașul, și- apoi să scii cocăna Iancule, că nici nu-l lasă să spună ceva și eu ilă și notez; am să-i tragă nise injurături și în scurtă vreme ilă nenorăcesc.”

„De ce să nu-l lasă să vorbăscă?” întrebai eu.

Subprefectul se uită la mine cu nise ochi mari ca și cum s'ar mira de naivitatea întrebării. „Ce crești D-ta, că cu țeraul te poți înțelege cum îți place?”

Crești D-ta că cu el poți face cu binele? Să nu-ți trecă așa ceva prin minte, căci atunci amară te înșeli. Sunt nise pușcării și șireți de inghiață a-pele de minciunile ce le croescă, gră subprefectul și apoi își scose basmau din busunar și și șterse sudorile. Sorbi odată din ceaiul ce se adusese și-și făcu o țigaretă. „Cu țeranii trebuie să umbli să-i înspăimântă, căci decâtă i lasă cu frumosul și-se urcă în capt.”

„Mie nu-mi vine să cred, ci din contră mi-se pare că țeraul e om de înțeles, numai să te scii lipi de el.”

„Te-ai vedea eu”, gră subprefectul cu o mare încredere în sine și sloboși un fum gros din țigaretă sa, „te-ai vedea eu pe d-ta să fi numai două săptămâni în locul meu. Uite... știe și cocănul Iancu... își p'ote spune, că eu sunt numai de patru luni prin părțile acestea și i-am scormonit pe toți, de nu mai sciu ce să facă când sunt înaintea mea.”

„E lucru greu cu țeranii, are dreptate d-l subprefect”, gră hotărît cocănul Iancu. „Câte ordine nu se dau, cu toate acestea nu se îndeplinește nimic. Dracila nu se stirpesce, gropile nu se astupă, drumurile nu se îngustă, așa încât e mai mare batjocura. Nu mai multă cum mergi la Călarăși, șosăna,

căci așa ar trebui să o numesc, este cătă lezerul întreg. Fiecare umblă cu carul pe unde-i place și de n'ar fi stălpii telegrafului spună drept, că cu timpul așa s'ar strămuta drumul de n'ai fi sigur că ajungi unde ai pornit. E lucru ne mai pomenit.”

„Audi d-le?” se adresă subprefectul către mine. „Cocănul Iancu cunoșce pe țeran!”

„Nu ascultă de cuvânt, ori-ce bunătate le-ai face. Sunt îndărăți și pace bună. Le faci primăria, le alegi notari și primari, le dai libertate, le faci școlă și le aduci învățator și cu toate acestea n'o poți scote la nici un căpătăiu cu ei.”

„P'ote că altceva e pricina, p'ote că airea este de cătată răul și alta e buba.”

„Ce alta, d-le”, se adresă nemulțumit subprefectul către mine, și își arăta mirarea lui de atăta necunoștință a mea. „D-ta spui că ești pe aci de atătea săptămâni; apoi de... să nu mă mir că vorbesc astfel?”

„Uite D-le, încep arăndașul, cocănul Iancu, uite în comună avem școlă, avem o profesoră dela București. Și ce crești D-ta?... își trimite țeranii copii la școlă?... Spun, că nu are să-i facă slujbași!”

„De ce nu luați un învățator?” dăse eu și așteptam răspunsul.

ca să nu se usuze înainte de vreme? *Educațiunea.* — Cine curăță neghina din jurul ei, cine taiă ghimpii sălbatici de pe ea? *Educațiunea.*

Gedike.

Noi venim pe lume neputincioși și avem lipsă de puteri; venim lipsiți de tate și avem lipsă de ajutor; tate, câte ne lipsesc la naștere, și de câte avem trebuință, după ce crescem, ni-le dă educațiunea.

Russeau.

Nu sunt ore basate cuvintele, cari de obicei se pronunța de atâtea ori bătrânul Krates, că, dacă ar fi cu puțință, s'ar sui pe cel mai înalt punct din oraș și ar striga din toate puterile: „La ce vă gândiți voi omenilor, că vă dați totă silința numai pentru ca să adunați avuții, er de copiii voștri, cărora voiți să li-le lăsați, nu vă interesați de loc?” Eu aș mai adauge la acestea, că astfel de părinți sămănă cu aceia, cari se îngrijesc numai de încălziminte, er picioarele le neglija cu totul.

Plutarch.

Nici un capital nu se poate eloca mai bine, decât pe ipoteci și pe pământul spiritului; o asigurațiune pe viață mai sigură și o rentă mai bogată, decât aceea, care o dă educațiunea, nu este.

Jean Paul.

ECONOMIA.

Rânduiala la casă

— Ai dreptate, nene Ione, asta e sfântă: omul fără rânduială n'o scoate la nici un câpșău. Omul cu minte toate le începe și le sfârșește cu chibzuclă. Ori-ce lucrare a lui trebuie să aibă un scop anumit, fără scop nimic nu încercă. La d-ta, fără să te laudă, tate mi plac. Nu ești om de toate zilele. Asta se vede, cum intră cineva în curtea și casa d-tale. Aici toate sunt la locul lor și, peste tot, curățenie, cum se cade.

— Domnule Nicolae, dacă vrea Dumnezeu toate sunt bune. „Cine muncește cu sîrguință și nu trândăvesce, toate le prinosă”, zicea tată-meu, fiă iertată. Aceste cuvinte de aur mi-au fost totă mîsternirea după mărtașa bătrânului. Ele mi-au fost însă totodată și cel mai prețios capital, care mi-a adus

rodele cele mai mănose... grămădi de bani de mi lăsa nu cred să mi fi adus mai mare binecuvîntare. Și-apoi încă un noroc mi-a dat Dumnezeu: o femeie ca pâinea cea bună și harnică de nu i găsești păreche.

— Bine, nene Ione, der carte unde ai învățat?

— Puțin sciam, domnule, pentru-că pe vremea mea se învăța puțină carte și deșu, nu mi-e rușine să mărturisesc, dascălul cel mai bun mi-a fost nevastă-me a Susana. Ea învățase ceva mai multă ca mine. Astăzi știu ceti și scrie, dobă de carte nu vreau să mă fac. Am o „gazetă” ca să știu ce se întâmplă în lume, și să știu ceva folositor pentru noi țărani. De altele habar n'am. Imi vedea de economie.

— De bună seamă așa și trebuie nene Ione, fiecare să-și caute de plugul lui.

Ei bine, prinsei era vorba, d-ta ai gospodărie mare, porți vreo socotela despre lucrările și trebile d-tale și cine-ți pot să însemnările acestea?

— Poți rîde de mine, domnule dacă vrei, aptă însă este, că și aici tot Susana e tătapană.

Etă num s'a întâmplată asta. Acum vreo de ce ani era la noi un om foarte bogat, fusese cărciumar, jude, președinte la comitetul parochial, c'unu cventu, omul el mai cu vedă în sat, el lua toate arădile, făcea negoț de cai, aducea porci în țară și altele. Ce-a făcut, ce n'a făcut, nu se știe, se pare că omul s'a născut în pre multe, poate că i-a mers și în negoț. Des-tul că într-o zi de era se întorcea de la drum zace călăraș și apoi adorme pentru totdeauna. Tu multă după mărtașa lui se iviră mai mulți creditori, — lucra și cu bani străini — și-i seuestrară totă averea. Scotocitu s'a totă casa, dora-dora se va găsi vreo însemnare despre dar averile lui, pentru-că a trebuit să aibă și bani pe camătă, der nimic ca'n palmă. Astfel dintr-o avere de deș de mii, nimic nu s'a ales. — Și de atunci ce crezi că facem?

Am împărțit totă gospodăria în două. Susana grijește de-ale casei, eu de-ale economiei. Ea și însemnă ale ei în calendar, care nu lipsesc din casa noastră, eu pe ale mele într-o con-dică deosebită, mai bine dîș și pe ale mele tot eu le însemnă, ca mai îndemănată. La anul nou totdeauna ne, tragem s'ema, să vedem cum am eșit cu anul. Facem apoi din nou o însemnare despre totă averea, pe urmă socotim, cam cât ne aduce la anul moșia, vitele și altele, nevasta socotesce

desbrăca. Înainte de a mă așeza însă în așternutul meu, rămăseu puțin pe marginea patului și mă uitam la pretinul meu cum se năcăjea să-și deschidă cufărul. Incuieră cufărul era stricat, și de aceea smuci subprefectul cu furia er zarul sări cât colo. Se uită la mine ca și cum ar fi vrut să mi spună ceva, der eu nu șiseu nimic.

Când desfac cufărul, căd din el o oglindă și o carte er hainele fiind bine așezate nu se clintiră dela locul lor. Subprefectul luă oglinda de jos, se uită în ea, er după aceea o puse pe meșciara, ce se afla lângă patul său. Ridică apoi cartea — era Nana de Zola — o răsfoi și din ea căd o fotografie, pe care o luă repede și o puse în buzunarul hainei în plicul unei scrisori, care se vedea că o purtase multă vreme cu sine.

În cele din urmă își scose o cămașă frumoasă cusută, o îmbracă și era gata și el de culcare.

„Nopte bună”, dîșeram și amendoi adormirăm, se u ca să fiu de tot corect, spun că eu am adormit îndată ce am intrat sub plapomă.

De cu dor aușii o ciocănitură er în odaie intră un călăraș și dîșe așezat: „bună dimineața.” — Mă uitam

cam de cât are ea trebuință la anul, a-nume: pentru ale mîncării atata, pentru încălziminte, haine și altele atata, pentru slugi atata, pentru băiatul care învață la școlă atata și așa mai departe, până la un ban. Dacă preste an vedem că o cheltuielă din cele însemnate la început este de prisos, o ocolim. Totu ce ne întrece îi punem la păstrare în vr'unu institutu de ale noastre.

— Cu cât mai bine, imi gîndeam singur, nu și-ar pute împărți coconele din oraș cheltuelile lor, pentru că cele mai multe, știu aproape sigur, ce venituri au bărbații lor și cât le ajunge straiul. Ce bine ar fi să iee calendarul ca lelea Susana și să însemne: asta-mi trebuie, asta nu-mi trebuie, asta o pot face, pentru asta nu-mi dă mâna. Der eră m'ntorc. Ce-mi bat eu capul cu ce ar trebui și ce n'ar trebui să facă cineva? E cu puțință, că toate coconele își au calendarul lor.

Intr'aceea etă și lelea Susana. Bucuria ei că mă vede la dîș în casă. Mă cunoscea din cetate. Nu știa, cum să mă mai omenescă.

— Să nu ne luați în nume de rău, domnule Nicolae, că v'am pofit la noi la țară, imi dîșeră amendoi la despărțire. La noi nu-i ca-n oraș, facem cum putem.

— Nene Ione, i-am răspuns prîndu-l de mîna, îți sunt foarte mulțamitor, îți mărturisesc că anu nou mai plăcut ca astăzi, încă n'am petrecut. Rînduclă, ce am vîștut în economia, în gospodăria d-tale, mi-a umplut inima de bucurie. Deie Dumnezeu, s'avem totu Români ca d-ta!

Petra-Petrescu.

Din traista cu minciunile.

Eu furu, părinte!

Unu Țiganu se duse la popa, să se spovedescă. Popa îi spuse să se pună în genunchi și încep să-i cetescă molitvele obișnuite. Pe când cioroiul se afla sub patrafir, vedu unu bricegiu ce era legatu cu o sforă de curăa sînției sale. Cum îl zări, își și puse de gînd să-l facă pui de giolu.

„Acum ridică-te, fătul meu, și spune-mi ce păcate ai făcut!” grăi popa, nevoindu să-l țină pe Țiganu totu în genunchi.

„Ba lasă, părințele, să mă canonesc, der de mi-o face helu de sus parte de împărăția cerului!” răspuse hoșul de Țiganu, care și întinse laba spre bricegul bietului popa.

„Ei bine, rămăi în genunchi, dacă

voiesc, numai spune-mi ce-ai păcătuit. Furat-ai vre-o dată ceva dela cine-va?” „Eu furu, părinte!” fu răspunsul cioroiului.

„Nu așa, fătul meu; nu se răspunde astfel. Dacă ai făcutu fapta asta, atunci dî: am furat!... Înțelesu-m'ai?”

Țiganul nu deslegase încă bricegul popii, de aceea răspuse pentru a doua oară: „Eu furu, părinte!”

„Nu așa, nepriceputule; nu „eu furu”, ci „am furat”, așa se dîce la spovedania!”

„Apoi bine, părințele, dacă tocmai vrei dumneta, îți spunu dreptu, am furat!”

Harapilă și șterese bricegul Sfinției sale.

„Și ce-ai furat, păcătosule?” întrebă mai departe părințele, pîndu-i bine, că l'a făcutu pe Țiganu să-și mărturisesc greșela.

„Am furat unu cușitu!”

„Apoi dacă vrei să te ierte D-șeu, trebuie să-l dai înapoi aceluia, dela care l'ai furat!”

„Dacă-i așa treba, ține-lu Dumneata, cinstite părinte!”

„Mie nu-mi trebuie; dă-ili aceluia, altu cui e!”

„Der ahăla nu vrea să-l primescă în nici un chip!”

„Atunci ține-lu pentru tine și n'ai nici o grije!” îl învăță bietul popa, care nici pe departe nu visa, că și-a cinstit bricegul hoșului de Țiganu.

UMORU ȘI SATIRĂ.

Ce nu se schimbă'n lume?

Zarafulu schimbă la parale,
Ritul schimbă cursu'n vale,
Copiii schimbă ai lor dîș,
Calendarul schimbă sînț,
Schimbarea totu mereu se plimbă,
Amorul meu nici când se schimbă.

Mîncările se schimb' la prîndu
Risul schimbă desu cu plînsu,
Unu medicu schimb'a sa părere,
Se schimbă desu și ministere,
Paș schimbă omul când se plimbă
Amorul meu nici când se schimbă.

Damele schimb' moda'n lume,
Unu glumețu schimbă la glume,
Omul schimbă la păcate,
Femeia și schimbă-a ei etate,
Greutatea-o schimb'o jimblă,
Amorul meu nici când se schimbă.

Haine schimbă-unu coconaș
Cu schimbul sunt și călărași,
In gramatică se schimbă genul,
La Predealu se schimbă trenul,

„Ce învățatoru D-le?” grăi subprefectul iritat. „Să nu mai iasă din cărciumă? Nu-l cunoscu eu și pe celălaltu, pe care l'a suspendat revisorul?... Unu romanțios!”

„Las' c'am vîștut'o eu și pe profesora! Este frumosu îmbrăcată, nu-i vorbă, der odată când am zărit'o trecendū noroiul drumului cu hainele ei dela Bucuresc, mi-am gîndit eu câtă procopseală este în stare să facă cu școlă.”

„Ei, lasă să veđi, să fiu eu subprefectul numai vr'o câțiva ani, și-apoi să vii D-ta în plasă. Să veđi D-ta regulă.”

„Să dea D-șeu,” grăii eu, cu toate acestea mie mi-se pare că țărani nu sunt așa cum spuneți D-vostră, ba am auzit că multe nedreptăți li se fac.”

Subprefectul mă privi lung.

„Să le lăsăm acestea în pace!” dîșe el și trecu cu vorba la o căsătorie ce se făcea la moșia din vecini. Bunu băiatu Costică! Pote fi mulțamit socrusu.

Eu tăceam și ascultam, er arîndașul și cu noul său ospe mai vorbiră multe împreună. Mi-se și urise să le mai ascult vorbele, de aceea eram vesel în mine când am vîștut că coconul Iancu se retrage și dîce nopte bună.

Cum ne-am vîștut singuri, adevă eu și cu subprefectul, fără să fi dîș vr'unul vr'o vorbă, începurăm a ne

desbrăca. Înainte de a mă așeza însă în așternutul meu, rămăseu puțin pe marginea patului și mă uitam la pretinul meu cum se năcăjea să-și deschidă cufărul. Incuieră cufărul era stricat, și de aceea smuci subprefectul cu furia er zarul sări cât colo. Se uită la mine ca și cum ar fi vrut să mi spună ceva, der eu nu șiseu nimic.

Când desfac cufărul, căd din el o oglindă și o carte er hainele fiind bine așezate nu se clintiră dela locul lor. Subprefectul luă oglinda de jos, se uită în ea, er după aceea o puse pe meșciara, ce se afla lângă patul său. Ridică apoi cartea — era Nana de Zola — o răsfoi și din ea căd o fotografie, pe care o luă repede și o puse în buzunarul hainei în plicul unei scrisori, care se vedea că o purtase multă vreme cu sine.

În cele din urmă își scose o cămașă frumoasă cusută, o îmbracă și era gata și el de culcare.

„Nopte bună”, dîșeram și amendoi adormirăm, se u ca să fiu de tot corect, spun că eu am adormit îndată ce am intrat sub plapomă.

De cu dor aușii o ciocănitură er în odaie intră un călăraș și dîșe așezat: „bună dimineața.” — Mă uitam

la elu cu mare dragu, căci era țapenu băiatu și bine făcutu. Fața lui era pîrlită de sore, der privirea lui te făcea să veđi, că înaintea ta sta unu omu dîbaciu și hotărît în toate ale lui. Sabia grea și-o ridicase cu stînga, er cu dreapta salută milităresce și voi să iasă din odaia.

Subprefectul se ridică încetu din pat și ștergendu-se la ochi întrebă dacă bate vîntul afară.

„E liniște, D-le subprefect,” răspuse scurtu călărașul și eși. Prin curte se audea zăngănitul latei săbii și zurutul pintenilor. Ridicau unu colț alu perdelei și mă uitai în curte, și nu mă mai săturam privindu-l. Servitorele și bucătăresa îi dăseră ocolu, er elu glumea cu toate și făcăreia îi spunea câte-o vorbă dulce și-și petrecea așa de bine încatu parcă i găcisem gîndul că ar dori să mă rămăna, ar dori să-l fure somnul pe d-lu subprefect.

Lăsai perdeaua și mă adresai cătră pretinul din odaia cu vorbele: „sdravenu fecior!”

„Sdravenu băiatu”, grăi subprefectul mestecandū vorba a lene într'unu căscat, și se dăd jost din așternutu și încep să se îmbrace.

Prin curte era mișcare mare. Argații cu carile lor, cu câte optu boi, se pre-

găteau de plecare și troniau din bicele lor năprasnice, er vacib de mulșu strigau între răslogi și alegau neastîmpărate ca să le dea drumul să iasă în izlazuri. Cocosii se întreau cu cîntarea, țărani pleau care încărău, er răcoarea dimineții pîtrunse în daie.

Imi luai și eu o hină pe mine, să fiu pe prispă când va pleca subprefectul, și așa pe la cinc, dnd sorele scipea în rona dimineții, căd gâșcele sălbătice și rațele se ridiau din Baltă și luau drumul spre câmpu, o trăsura cu patru cai albi frumoși eșea din curtea coconului Iancu, ducadū pe D-lu Nae la isprăvile sale. Prănu se ridica în urma trăsorei, de nu se vedea nici călărașul din capră, clootele cailor îi luau auzul, er coconul Iancu arîndașul, care încă se afl de față, se uita cu unu zîmbetu batjocoritū după sormanul slubășu.

„Elu umblă să-mi ceară pe Elvira,” grăi zîbindu arîndașul. — „E deșteptu băiatu nu-i vorbă, der... să nu cređi că elu face ceva din câte a spus. Elu merge acum deadreptul la Iane, la arîndașul vecin, căci a lui este și trăsura.” — „E priceptu greculu Iane, nu-i vorbă!”

Rămăseu mulțamit că mă aflu erăși singur și intrai în odaia mea.

I. C. Panțu.

Bombarea totu mereu se plimbă,
Amplu meu nici când se schimbă.
Ag-vrea.

Colecta

ajutorarea fetitelor sărace dela școlile atrale române gr. or. din Brașov și la internatul de fetițe a Reuniunii fetitelor române din Brașov la sărbătorile Încercii Domnului Isus Christos.

- 1) Hareti Nemeș 50 fl. 2) Agneș 50 fl. 3) Maria Diamandi 50 fl. 4) Otavi Stănescu 50 fl. 5) Tache Stănescu 30 fl. 6) Maria Zănescu 20 fl. 7) Iolbe Sustai 10 fl. 8) Eufemia Kertsch Ol. 9) Elena Săbădeanu trei părechite de fetițe. 10) N. N. 1 fl. 11) Maria Nastasi 2 florini. 12) Maria Geeni 2 florini. 13) Emilia Sanceli 2 com. 14) Polixeni Ilasevici 1 florini. 15) Paraschiva Iosifu 1 fl. 16) N. N. Ol. 17) Carolina Nicolau 1 fl. 18) Ana V. Voina 3 fl. 19) Zoe Petric 6 fl. 20) N. N. 2 fl. 21) Damianu 10 fl. 22) Maria Dr. Baiu 8 fl. 23) Ana Petrescu 3 fl. 24) Maria Gärtner 3 fl. 25) Maria N. Dușoiu 1 fl. 26) Maria Ior. Munteanu 5 fl. 27) Maria Bărcășanu 2 fl. 28) Carolina Măruț 5 fl. 29) Constantin Steriu 5 fl. 30) Eugenia Pascu 2 fl. 31) Maria Popa 12 broșuri de religiu. 32) Elena Pop 10 fl. 33) Elena Baiulescu 2 fl. 34) Maria Unguru 2 fl. 35) Sofia Săntă 2 fl. 36) Elena Mureșianu 5 fl. 37) Eugenia Stefanovic 2 fl. 38) Eremia nepoții 2 fl. 39) Irina Trombitas 40) Ottilia Moga 2 fl. 41) Sofia Mărcă 2 fl. 42) Hareti Pop 2 fl. 43) Ecaterina Radulescu 4 fl. 44) Eugenia Zănescu 5 fl. 45) Maria Grama 2 fl. 46) Luisa Popescu 3 fl. 47) Petru 5 fl. 48) Susana Lászlo 2 fl. 49) Elena Blebea 5 fl. 50) Aneta Blebea 10 fl. 51) Nedelcovici 5 fl. 52) M. Secu 1 fl. 53) Catinca Puscariu 8 duzinc. 54) N. N. 2 fl. 55) Ecaterina Popescu 2 fl. 56) Maria Alexi 2 fl. 57) Maria D. Munteanu 2 fl. 58) Maria Stinghe 2 fl. 59) Elisabeta Dobreanu 2 fl. 60) Constantin Popasu 5 fl. 61) Bărbuceanu 2 fl. 62) Maria Maxim 2 fl. 63) Maria Sorescu 2 fl. 64) Nicolae I. Ciurcu 5 fl. în rechizite. 65) Aris. 66) N. N. 1 fl. 67) George. 68) E. Gerasy 10 fl. 69) Maria Budiu 2 fl. 70) G. Belissimus 2 fl. 71) Polina Pop 2 fl.

Dela Comitetul de ajutorare cu abedare și legendare.

In anul scolastic curentu ni-au incursu 43 rugări pentru cărți, în cari ni se ceru vre-o 550 abedare și mai p'atâtea legendare, ba din unele locuri ne mai rógă și de alte cărți scolare, precum gramatic, computuri, istorii naturale, testamente etc. etc. deși subscrisul comitetu în mai multe rânduri a accentuat, că e constituitu numai pentru provăderea celor mai miseri elevi ai școlii populare cu abedare și legendare. Din anul scolasticu expiratú însu ni a rămasu numai mica sumă de 26 fl. 12 cr. v. a. și 64 abedare și 2 legendare, ér în anul curentu scolasticu ni n'a incursu decât 1 fl. 50 cr. v. a. dela Domnul Mihaiu Domide dir. școl. în Sângeorgiu Năsăudului. Am distribuit însu 156 abedare și 29 legendare, ér banu nu mai avem și de nu n'a mai incurge de nicăiri, suplicanții cari n'au primitu încă cărțile cerute, nici o le-óră căpeta, neavându de unde le trimite. Acestea suntemu liberi a le aduce la cunoscința publică de o parte ca să se pótă orienta suplicanții, ér de altă parte ca marinimoșii domni și domne, cari suntu în stare a contribui câte ceva pentru acestu scopu, să pótă fi puși în plăcuta poziția de ași mai adauge la merite trimițându-ne câte ceva, ca să putemu satisface multelor cereri ce ne incurgú mereu din tóte părțile.

Fie bun decu toți Românii binevoitori, după voință și putință, a ne trimite bani, cărți, hárții de valóre, ori alte efecte ce se pótă preface în bani din cari apoi vomu procura cărți și vomu distribui elevilor miseri dela școlile române rurale. Ca până acum, așa și de aci încolu, totu ce privesce această afacere, se va adresa primului secretarú alu acestui Comitetu.

Rodna veche, ajunul de Crăciunú 1888. (Transilvania.)

Florianu Porcius I. Popu Reteganulu președinte. secretarú I.

Trageri la sortii

Losuri de Creditú din 1858. La tragerea din 2 Jan. 1889 s'au sortitu seriile: 585, 685, 967, 1059, 1690, 1766, 2327, 2395, 2420, 3074, 3225, 3291, 3354, 3674, 3724, 3752, 4042, 4074, 4146.

Comunale de Viena din 1874. La 2 Jan. 1889 s'au sortitu seriile: 31, 113,

144, 173, 267, 369, 1449, 1508, 1710, 1927, 2051, 2228, 2266.

Crucea roș. austriacă. La tragerea dela 2 Jan. au câștigatu următoarele serii: 184/24, 536/35, 811/6, 1263/1, 1384/47, 1743/16, 1964/1, 2526/35, 3456/6, 3546/37, 3623/14, 3694/39, 3873/47, 4538/48, 6742/46, 7135/16, 7940/6, 8255/8, 9993/31, 10173/4, 10183/40, 11355/32, 11618/40. — In amortisare s'au trasu seriile: 1265, 2311, 3587, 3824, 6277, 7637, 9000, 10024, 11708 11943. Losurile cuprinse în seriile acestea să rescumpără dela 5 jan. cu 12 fl. Cuponulu de primă dela ele să tae, cu elu participă posesorul la tragerile următoare.

Tergul de rimători din Steinbruch. La 4 crt. n. starea rimătorilor a fostu de 81055 capete, la 5 și 6 au intratu 2648 capete și au epitu 1979, rămânendu la 6 Ianuarie unu număr de 8281 capete. — Se notază: marfă unguressă veche, grea dela 48 până la 49 cr. — marfă unguressă tineră grea dela 51 cr. până la — cr., — de mijlocu dela 50 1/2 cr. până la 51 cr. — ușorú dela 49 cr. până la 49 1/2 cr. — marfă țerănescă grea dela 48 1/2 până la 49 1/2 cr. — de mijlocu dela 48 până la 49 cr. — ușorú dela 47 cr. până la 48 cr. — Marfă de România, de Bákony grea dela — cr. până la — cr. transito mijloci grea dela — cr. până la — cr. însă transito ușorú dela — cr. până la — cr. transito dtó țeposá grea dela — cr. până la — cr. transito mijloci dela — cr. până la — cr. Marfă sêrbescă grea dela 48-49 cr. transito mijloci grea dela 48-49 cr. transito ușorú dela 46-47 cr. — Porci îngrășați de unu anu dela — cr. până la — cr., îngrășați cu cucuruz dela — cr. până la — cr., îngrășați cu ghindá dela — cr. până la — cr. Cântăriți la gará cu 4%.

Cursul pietei Brașov

din 11 Ianuarie st. n. 1889.

Bancnote românesce	Cump.	9.22	Vând.	9.25
Argintú românescú	"	9.10	"	9.15
Napoleon-d'or	"	9.54	"	9.57
Lire turcesce	"	10.82	"	10.88
Imperiali	"	9.82	"	9.88
Galbin	"	5.65	"	5.72
Seris. fonc. „Albina“ 6%	"	101.—	"	—
" " " 5%	"	98.—	"	98.50
Ruble rusesce	"	124.—	"	125.—
Discontulú	"	6 1/2-8% pe anu.	"	—

Cursul la bursa de Viena

din 10 Ianuarie st. n. 1889.

Renta de aurú 4%	101.—
Renta de hárțiá 5%	92.55
Imprumutulú cáilorú ferate ungare	144.—

Amortisarea datoriei cáilorú ferate de ostú ungare (1-ma emisiune)	98.40
Amortisarea datoriei cáilorú ferate de ostú ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei cáilorú ferate de ostú ungare (3-a emisiune)	117.—
Bonuri rurale ungare	104.—
Bonuri cu clasa de sortare	104.—
Bonuri rurale Banatú-Timișú	104.—
Bonuri cu cl. de sortare	104.—
Bonuri rurale transilvane	104.20
Bonuri croato-slavone	104.—
Despágubirea pentru dijma de vinú unguressú	99.60
Imprumutulú cu premiulú unguressú	130.60
Losurile pentru regularea Tisei și Sghedinului	126 10
Renta de hárțiá austriacă	82.35
Renta de argintú austriacă	83 10
Renta de aurú austriacă	111.70
Losuri din 1860	141.75
Acțiunile băncei austro-ungare	884.—
Acțiunile băncei de creditú ungar.	813.—
Acțiunile băncei de creditú austr.	811.80
Galbeni împărătesci	5.69
Napoleon-d'or	9.55 1/2
Márci 100 imp. germane	59.25
Londra 10 Livres sterlinge	120.95

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potú cumpăra în tutungeria I. Gross, în librăria Niculae Ciurcu și Adolf Albrecht.

Efectul binefăcătoru alu renunțelorú bonbone din sucú de cėpá ale lui Tietze ilú constatázá ori-cine le-a întrebuințatú la suferințe de gátú și de pieptú. După cum este cunoscutú, suculu de cėpá posedu unu efectú disolvătorú și întăritorú asupra tuturorú organelorú de respirațiune. Gustulu celú iute și neplăcutú alu acestui sucú împiedecá însu fórte desú întrebuințarea lui, și numai prin amestecarea cu alte substanțe potrivite se face posibilú a delátura gustulu celú réu, și astfelu a face suculu de cėpá în forma de bonbone, într'unu modú plăcutú folositorú tuturorú suferințelorú de gátú și de pieptú. Să se observe strictú numele „Tietze“, care pe fiá-care pachetú se repetá de mai multe-ori. Tóte celelalte suntú imitațiuni fără valóre. Veritabile se aflá în pachete a 20 cr. și 40 cr. numai la următoarele firme: In Brașov la Franz Kelemen, farm. la Biserica albá: Depozitulú principalú în Kremser la farm. Krizan.

Editorú și Redactorú responsabilú: Dr. Aurel Mureșianu.

Cătră onorații celitorii!

„Gazeta Transilvaniei“ intrá în anulú alú 52-lea alú existenței sale. Nenumăratele doveđi de simpatii și de încredere ce le-a primitu acestu organú de publicitate din partea Românilorú de pretu-nențicu ocaziunea aniversării a cincidecea a existenței sale suntú cea mai viuá și mai puternică mărturiá pentru atitudinea sa politicá și náționalá.

Rázimatú pe încrederea publicului românú și condusú de iubirea de patriá și de datoria ce o are cătră sfânta causá a românimulu, organulu nostru n'a pregetatú de a aduce, mai alesú în cei dece aní din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totú mai multú cerințelorú timpului și trebuințelorú cetitorilorú síi.

Astfelú dela 1 Ianuarie 1881 „Gazeta Transilvaniei“ a începutú să apará de trei ori pe săptămână totú cu prețulu de până atunci, ér dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care dí, éráși cu același prețú, căci cei 2 fl. adăugați acoperú numai cheltuielile înmulțite cu portulu postalú.

De atunci încóce amú făcutú totú ce ne-a statú în putință spre a aduce îmbunătățiri atátú în redactarea diarului câtú și în mocnirea sa esterióră, pentru care scopú amú isbutitú ca diarulú să-și aibá tipografia propriá.

Nu-i vorba, multe se cerú astáđi dela unú diarú, mai alesú când elú este chiamatú a servi causei unui poporú atátú de multú pricnitú de sorte. Prin urmare nu putemú díce că amú ajunsú la capetulu îmbunătățirilorú.

Din contrá, astáđi când, ca niciodatá până acuma, pozițiunea diaristiceii nóstre s'a agravatú; când atâtea lovituri suntú îndreptate asupra ei cu vehemență așa de mare; când procese peste procese, condamnări la închisóre și amende în bani o împiedecá în munca și stăruințele ei de a da pe față tóte nelegiuirile, prigonirile și asupririle și de a lúpta pentru recăștigarea drepturilorú poporului românú: se cere dela noi să ne încordámú puterile cu îndoitá energiá și să continuámú lúpta cu curagiu neînfrántú, introducéndú noué reforme, pentru ca „Gazeta Transilvaniei“ nu numai să coréspundá mai multú chiamării sale, ci să se tacá cu putință ca principiile salutare náționale ce le propagá să pótă pėtrunde până și în coliba țeranului.

Conduși de aceste vederi, voimú să facemú și cu începerea anului viitorú mai multe esențiale ameliorări în diarulú nostru.

Pe lângá programulu, ce l'amú observatú până ađi la redactarea foii, suntemú decisi a cultiva mai multú și unele terene, cărorá până acuma póte nu le-amú pututú da atențiunea cuvenitá.

Spre scopulu acesta amú avutú fericirea a concentra împrejurulu nostru unú numărú însemnatú de bărbați cu cunoscințe speciale, cari vorú colabora regulatú la foia nóstrá, așa ca materialulu celú va conține să fiá câtú mai variatú, instructivú și acomodatú trebuințelorú poporului, nu numai pe tărémulu politicú, literarú și socialú, ci ținéndú deopotrivá sémá și de interesele sale din punctú de vedere alú economiei, náționaliței și igieniei, alú afacerilorú sale cu autoritáțile cu cari vine mai desú în atingere și alú trebilorú sale financiare și comerciale.

Afará de aceea căștigându ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unú diarú cotidianú nu este în stare a pėtrunde în tóte páturile sociale — parte mare din cauza prețului lui — și astfelu sciindú că se sémte trebuința de a i se face cu putință a se cunoaște și cirui Românú, care scie ceti, ca să fiá informatú despre interesele și trebuințele lui, ne-amú decisú ca dela anulú non 1889 înainte sémărimú în modú destulú de însemnatú prin adausuri numerele nóstre cu data de Duminecă și să le întocmimú și să le redactámú astfelú, ca să intereseze pe ori și ce cetitotú și să se pótă abona și separatú.

Deschidemú dér abonamentú la „Gazeta Transilvaniei“, care deși mai bogatú în materialú va costa ca și până acuma 12 fl. v. a. pe anú și în deosebi pentru aceia, cărorá împregiurările nu le értá de a abona întregú diarulú, deschidemú abonamentú separatú la numerele cu data de Duminecă ale „Gazetei Transilvaniei“, cari vorú costa pe anú numai 2 fl. v. a.

Rugámú pe abonații nóștri de până acuma, ca să stáruiascú pe câtú le va sta în putință în cerculu domniilorú lorú pentru láțirea „Gazetei Transilvaniei“ precum și pentru răspândirea în poporú a numerelorú cu data Duminecă, ce se potú abona și separatú.

Redacțiunea.

Picăturile de stomachū MARIAZELLER,

care lucră escelentū in contra tuturorū bōlelorū de stomachū.

Neintrecute pentru lipsa de apetitū, slăbiciunea stomachului, respirațiunea cu mirosū greu, umflare (vēnturi), răgăelă acră, colică, catarū de stomachū, acrelă, formarea de pētră și năsipū, producerea escesivă de flegmă, gâlbinare, greață și vomare, durere de capū (decă provine dela stomachū), căreai la stomachū, constipațiune sēu incuare, încărcarea stomachului cu mănăcări și bēuturi, limbrici, suferințe de splină, ficatū și de haemorhoide. — Prețulū unei sticle dīmpreună cu prescriereade intrebunțare 40 cr., sticla indoitū de mare 70 cr.

Espeđiția centrală prin farmacistulū
Carl Brady, Kremsier (Moravia.)

Picăturile de stomachū Mariazeller nu suntū unū remediu secretū. Părțile conținătore suntū arătate in prescrierea de intrebunțare, ce se află la fie-care sticlă.

Veritabile se află mai in tōte farmaciile.

Avertismentū! Picăturile de stomachū Mariazeller se falsifică și se imităză de multe ori. — Ca semnū, că suntū veritabile, servece învilitōrea roșiă provēdută cu marca de protecțiune de mai susū, și afară de acēsta pe fiecare prescriere de intrebunțare, ce se află la fiecare sticlă, trebuie sē fie arățatū, că acēsta s'a tipăritū in tipografia D-lui H. Gusek in Kremsier.

Veritabile se află: Brașovū, farmacia *Franz Kellemen*, farmacia la „Biserica Albă”, farm. *I. Goos*; farm. *Iul. Hornung*; farmacia *F. Iekelius' W-we*; farm. *K. L. Schuster*; farm. *Heinrich G. Obert*; farm. *Ed. Kugler* la „Higiea”; fa. *m. G. Iekelius* in Hoszufalu. Băile Tușnadū: farmacia *Alex. Dobay*. Cōhalmū: farm. *Ed. Melas*, farmacia *E. Wolf*, *Feldiōră*: (Marienburg), farm. *Wil. Schneider*. Făgărașū: farm. *v. Bildner*, farm. *Hermann. Sz. Szt. Gyōrgy*; farm. *Val. Beteg*, farm. *Barabás Fer.* 19,52—43

Sosirea și plecarea trenurilor și postelorū in Brașovū.

B. Sosirea postelorū:

- a) Dela *Rēsnoiv-Zērnesci-Branū* la Brașovū: 10 ore înainte de amēđi
- b) „ *Zisnū* la Brașovū: 9 ore a. m.
- c) Din *Sēcūime* la Brașovū: 6 ore sēra.
- d) „ *Făgărașū* la Brașovū: 2 ore dimineața.
- e) „ *Săcele* la Brașovū: 6 ore 30 minute sēra.

AVIS Ū.

Subsemnatulū facū onor. publicū cunoscutū, că d-lū **Ioanū Săbădeanu**, la care am fostū mai multī ani angajatū ca măestru, mī-a predatū confecțiunea de încălțăminte. Lucrândū dēr d'aci înainte pe propria mea socotēlă, mē voiu sili a confecționa încălțăminte bună după modelurile cele mai nouē și din materialulū celū mai solidū, cu prețuri moderate.

Atelierulū meu se află totū in curtea locuinței d-lui **I. Săbădeanu**. Comande atātū după mēsură cātū și pentru ori-ce reparaturī se primescū din bunāvoința d-lui **I. Săbădeanu** și in **Prāvālia** d-lui, **Strada Căldărarilorū No. 485.**

Cu înaltă stimă
George Olteanu,
pantofarū.

216,6—2

Avisū d-lorū abonați!

Rugām pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei sē binevoiască a scrie pe cuponulū mandatului postalū și numerii de pe fāșia sub care au primitū điarulū nostru până acuma.

Totodatā facemū cunoscutū tuturorū D-lorū abonați, că mai avemū din anii trecuți numerī pentru complectarea colecțiunilorū „Gazetei”, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potū adresa la subsemnata Administrațiune in casū de trebuință.

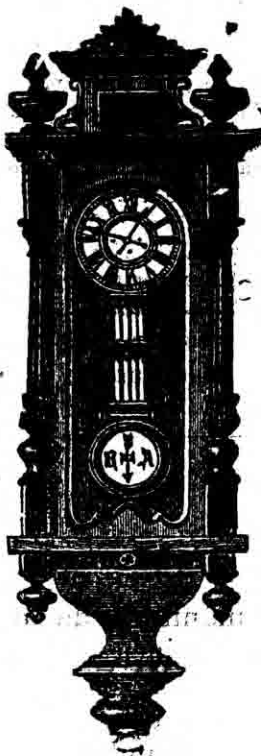
Administraț. „Gaz. Trans.”

Eftinū de minune!

Versandt-Geschäft
„zur ungar. Krone“.

Das Erste Wiener
Versandt-Geschäft
„zur ungar. Krone“.

trimete in tōte părțile cu NACHNAHME următorele mărfuri cūalitatea cea mai bună cu unū prețū cātū se pōte de scăđutū.

Numai 7 fl. 85 cr.

costă unū orologiu cu **PENDULĂ** frumosū impodobitū.

cu 5 ani garanțiă.

Aceste orolōge cu pendulă suntū așēdate in tr'unū castnū de nucū sculptatū ce este de o lungime de 1 metru și de o lățime de 35 centimetri, montatū, e provēdūtū cu o tablă de sticlă, finū poleitā și are unū

mechanismū aprōpe inruinabilū.

Spirala duplă, secundariulū bine regulatū, așa că acest orologiu este neintrecutū in mersulū sēu și totodatā servece și ca mobilă frumosă.

Cutia in care se impachetēză este socotitā la prețū in 70 cr.

Numai 2 fl. 50 cr.

costă unū frumosū orologiu de pārete cu deșteptătorū cu clopotū in prevasū de lemnū de nucū cu o tablă de cifre ce singurā luminēzā, merge bine și deșteptā regulatū.

Numai 3 fl. 90 cr.

costă unū orologiu deșteptătorū de bronzū, e de aurū franceșū, cu unū tonū curatū, o podōbā pentru ori și cine pentru casā și călētōriā cu unū mechanismū neruinabilū.

Numai 4 fl. 50 cr.

costă unū cēsornicū de buzunarū cilindru de argintū-nikel cu mașinariā regulatā și cu învilitōre guilochatā frumosū provēdūtā deasupra cu sticlă netedā.

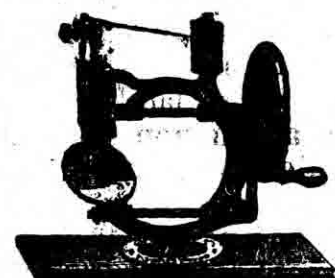
Numai 5 fl. 25 cr.

costă unū cēsornicū remontoir de argintū-nikel fără cheiā, este de trasū la scārișā, cu arățatorū de secunde regulatū, sticlă netedā și cu aparatū mechanicū de arățatorū. Mai departe același remontoir de argintū veritabilū de 13 loți fl. 8.50.

Mașini de cusut pentru familiā

de construcțiunea cea mai nouē costă in locū de 15 fl. acum numai **5 fl. 50 cr.**

Eu garantēzū pentru prestațiunea și cusătura frumosā și regulatā a acestei mașini de cusutū pentru mână. Ea funcționezā iute frumos, cōse ori-ce stofā grobā ori finā și face impunsăturī mai dese ori mai rarī, după voințā, este construitā din materialū solidū și bunū și se vinde dīmpreună cu tōte rechisitele necesare.

Tōte cu cāte 97 cr.

97 cr. 1 Pālāriā de bărbați din filz mōle in tōte colorile.	97 cr. 1 cămașā bār-bătēscā din Chiffon finū, Creton sēu Oxford.	97 cr. 1 pantalonū de bărbați depā-nurā de casā durabilā.	97 cr. 12 bucāți bātiste de buzunar cu bord.
97 cr. 1 cămașā de damā cu broderie, de Chiffon.	97 cr. 3 pārechī de ciorapi de dame, calitate bunā.	97 cr. 1 pantalon de dame cu broderie, Chiffon finū.	97 cr. 1 pieptārașiu desū cu floce cāptușitū.
97 cr. 1 pānzăturā bu-nā de masā, albā, Damast ori coloratā.	97 cr. 1 corsetū de nopțe cu broderie, de Chiffon finū.	97 cr. 1 pieptarū de lānā pentru domni sēu dame.	97 cr. 6 ștergare muștra-Carro
97 cr. 1 cārpā, completā, mare, gata.	97 cr. 6 șervete albe ori colorate Muștra-Damastū.	97 cr. 6 cārpe de vase cenușii in dungā.	97 cr. 1 cārpā de mētase lungā de 1 cotū diferite colorī.
97 cr. 1 pipā de apumā de mare cu coperigiū.	97 cr. 1 covorū de patū Stofa-Iute frumosū desenatū.	97 cr. 1 cārpā de învilit pentru dame, 7/8, mare, căldurosā.	97 cr. 1 aparatū de focū mechanicū, sē aprinde singurū.
97 cr. 1 Evantail de damā ornatū cu desenuri și modern.	97 cr. 1 Cigaretā de spumā de mare.	97 cr. 1 Ciubucū cu țēvā de vișin.	97 cr. 1 medalionū fasonū nou cu pietri
97 cr. 12 linguri de cafea argintū curat London-Britt.	97 cr. 1 lanțū de cēs de aurū preparatū cu joujou.	97 cr. 1 inel cu Brillant imitat cu pietri.	97 cr. 6 linguri de prānțū de argint London-Britt.
97 cr. 1 Bracelētā bātutā cu pietri.	97 cr. 2 fesnie de argintū curat London-Britt.	97 cr. 1 castronū de supā argintū curat London-Britt.	97 cr. 1 pantalonū de lānā (sistemū Jāger) de bārbați.
97 cr. 6 pārechī de bātiste unicolorate.	97 cr. 3 cuțite de tablā argintū London-Britt.	97 cr. 6 furculițe franceze argintū London-Britt.	97 cr. 1 dosā de za-harū argintū London-Britt.

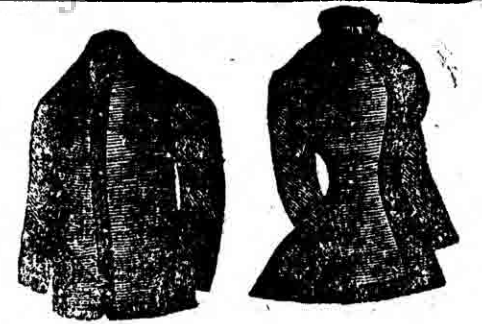
Mai suntū apoi 2000 de bucāți mari, elegante și moderne de Pānzături de masā și pat

din ripsū, in cele mai vii colorī, cu borduri și desenuri de flori, in adevērū frumosē cu cāte

1 fl. 65 cr.

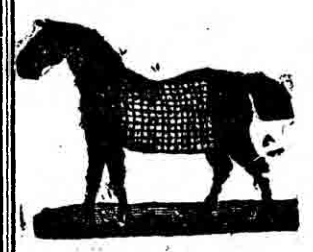
Pānzaturile suntū jurū imprejurū cu borduri impodobite și la cele 4 colțuri cu **Quaste de Plūsch.**

1 bucātā 30 coți pā-nurā de munte fl. 5.50	1 bucātā 30 coți Chiffon fl. 5.50	1/2 duzinā cārpe albe de inū 90 cr.
1 bucātā 30 coți atlas bunū Gradl fl. 6.50	1 bucātā bunā coloratā de materie pen-tru patū fl. 6.50	6 buoāți cārpe de in 3 coți lungime 2 coți lārgime fl. 8.50
1 bucātā 30 coți Barchent-albū fl. 6.50	1 duzinā de cārpe de buzunar cu margine coloratā fl. 2.25	1 garniturā Bouret din stofā finā Bou-ret fl. 10.
1 garnit. color. de cafea, 1 pānzăturā, 6 șervete fl. 2.25.	1 duzinā de ștergare de inū fl. 2.50	1 restū de covorā 6 metri 2 fl.

Numai 5 fl.
costă unū
Gherocū de dimiā
elegantā, gata, căldurosū, din cea mai finā dimiā Stirianā, pentru ori-ce mārime, pentru ori-ce mēsurā in tōte colorile, pentru tōmnā si iarnā.

Numai 1 fl. 80 cr.
Jachete de iarnā
pentru bărbați și dame, in cele mai frumosē colorī moderne, se potri-vesce la ori-ce hainā se pōrtā cu plăcere tōmnā și iarnā.

Numai 1 fl. 75 cr.
o păturā de cai, cari sēvōndū așa ieftinū din cauza esfințării fabricii. — Cine voese sē-și cruțe caii sē empere renumitele

Pături de ai,
decāt cari niciodatā nse vor putē cumpāra mai bue, mai mari și mai grōse.

Numai 6 fl. 50 cr.
costă unū
COSTUM BĀRBĂTECŪ
elegantū, modernū, de tōmnā și iarnā, lucratū din stofā de Brūnn in ori-ce mārime și colōre, asādērā la olaltā:
1 pantalonū, 1 giletcā, 1 gherocū.

1 Qualitate	2 Qualitate
Un costum întreg	8 fl. 0.
6 fl. 50 cr.	10 fl. 50.

Ca mēsurā la comandare e dājunsū lungimea pantalonului, grosimea șeptului și lungimea mănecilorū, precum și felulū colōrei. Muștre nu se potū trimite, leōrece costumele suntū tōte gata.

Aceleași costume pentru copii dela 6 până la 13 ani ori-ce calitate suntū cu 2 fl. mai ieftine.
Transporturile cu „NACHNAHME“.

Fia-care comandā, fiā cātū de micā, sē se facū cu precisiune și îngrijire. Ce nu'i place cuiiva sē ia inapoi, se pōte schimba, sēu se reîntorcū paralele. Comandele suntū a se adesa la:
Versandt-Geschäft „zur ungar. Krone“, Wien, 5. Bezirk, Rüdigergasse Nr. 112.